

כימיה, טכנולוגיה וחברה

דורות גدعוני*

פיזיון

הייתה העשרה בצורות שונות: סדנה, הרצאה או סיור. יש בעבודתי חומרים שעשויים לעזור בגין ההוראה בכימיה.

בבסיס הלימודים עמד הרצון שבוגרי הכיתה יהיו בעלי השכלה רחבה בתחום הטכנולוגיה והמדע, כדי להקל עליהם את ההשתלבות בעולם שבו הדעת המדעית והטכנולוגית משתנה במהירות ודורש מיומנות של למידה עצמאית. מורי הклассה שילבו פעילות לפי נושאי הלימוד בכיתה. ביולוגיה ופיזיקה בהתאם לנושאים שנלמדו, סוציאולוגיה לגיבוי הצד החברתי, ואףלו באנגלית שולבו מאמרם בתחום המדע והטכנולוגיה. הנושאים עסקו במצריים פשוטים שרובם מוכרים לתלמידים.

בשלוש השנים האחרונות התבררתי בклיטה מדעית-טכנולוגית.

בכיתה היו 32 תלמידים שהתקבלו לכיתה על פי שיחה אישית שבדקה נכונות לעבודה וכן על פי הציוןים במדעים, מתמטיקה ואנגלית. חינכתי את הклассה מ- ו' ועד יב', לימדתי כימיה והדרכתי צוותים של תלמידים ביצוע פרויקטים בתחום המדע, הטכנולוגיה והחברה. בראצוני לשתף אתכם בעבודה שלי כי ראוי בה ברכה. הייתה עם התלמידים במשך שעות רבות בכל שבוע, ונוצרה מערכת יחסים שלא הייתה לי בכל שנות העבודה שלי. התלמידים יצרו מערכת חברות טוביה ביניהם ואהבו את בית הספר, עבדו יפה והצליחו מאוד בבחינות הבגרות.

השילוב של מדע, טכנולוגיה וחברה יוצר שלמות תוכן. בכיתה י' הם למדו לעבד בצוותים (דבר שהיה קשה מאוד בהתחלה) ובחרו בנושא לפרוייקט קטן. הם למדו כיצד לבחר נושא לעבודה, כיצד לעבד עם מקורות מידע ולנתח מאמרם. כיצד לארגן חומר, ליזום ולהיות יצירתיים. חלק מהסטודנטים היו לפי בחירת התלמידים. כל קבוצה שהכינה פרוייקט העשירה את כל הклассה בנושא. לדוגמה, אחת הקבוצות עבדה על עיתון לנוער, וכל הклассה שמעה הרצאה על התפתחות הדפוס מפי בעל בית דפוס, ויצאנו לסיוור בבית דפוס של מערב. בעקבות פרוייקט על צמחי רפואי, שמענו הרצאה על צמחי מרפא וכך הלאה. היו גם העשרות כלויות כמו הרצאה של דוברת מכון התקנים, סדנה בנושא יזמות של מט", סדנה בנושא עבודה באינטרנט, עריכת מצגות והעברתן לפני קהל ועוד. בכל שבוע

* דורות גדעוני, מהנדסת כימיה, רכזה מגמה מדעית טכנולוגית בתיכון "אלון", חולון

להלן כמה נושאים לדוגמה:

שם הפעילות	היבטים מדעיים כימיים (כולל המושגים)	היבטים טכנולוגיים	היבטים חקלאתיים	הערות
חטיפי תירס תפיה ופיצוץ גרעיני תירים כתוצאה מכידוי המים.	מצבי צבירה חוק שימור המסה זיהוי המים מערכת פתווחה לעומת מערכת סגורה גודל של מולקולות	מכלים, בחישה, אקסטרוד, איזודה בחרות לבמה: הרצאות של טכנולוג THON ומקרת איקוט. המפעלעובד בתகנים מחמירים.	בית חשות "אסם" לbumbe: הרצאות של טכנולוג THON ומקרת איקוט. המפעלעובד בתקנים מחמירים.	גיבש כיתתי אכילה של הרבע פופקורן ובמבה (תלמידים אהובים מאך שלילב של למייה ואכילה).
גד בישול	מצבי צבירה תהליך זיקוק פחמנינים شرפה תגובה אקסוטרמייה מתכת מול קשר בין לחץ, נפח וטפרטורה בגז	הרכבנו במעבדה מערכת זיקוק עם קירור מים. מכלי גז זיקוק נפט.	כיצד משווין גז לבטים ומה השימושים בו? בישול. אמצעי בטיחות.	אפשר לשלב ביקור במרכז הדראה של "פז- ג".
בית חולים "וילפסון" - רנטגן ויגיאוד	הידראט חוומרים יוניים תגובה אקסוטרמייה מבנה האטום חוומרים רדיואקטיביים	תהליך הגיבוב צילומי רנטגן שלד ושבבים	קשר של בית החולים עם הקהילה רפואה מונעת.	
בית חולים "וילפסון" - מערכות גז מכונת נשימה	מצבי צבירה זיקוק הרכב האויר תגובה שריפה מערכת הנשימה	סיוור במערכת זרימת הגזים בבית החולים. טכנולוגיה של מכונת הנשמה	התמודדות עם מצב לחץ ב ביקור בבית החולים. קשר בין רפואי לחברה. מניעת מחלות לעומת רפוי	
פחית שתיה	מתכת, מסג מצבי צבירה	תהליך ייצור פחית שתיה פחית פלדה ופחית אלומיניום	שתייה של משקאות תוססים, קוקה קולה	
פלסטייק	פולימרים, מצב פלסטי	הזרקה אקסטרוד	אקוולוגיה וקדמה	ביקור במפעל לנפוח פוליאתילן
אקוולוגיה	מחזור מבנה וקישור	מתכונים	עתיד האנושות אתיקה מדעית	
טקסטיל	פולימרים חוומרים טבעיים: כותנה, צמר, משי. חוומרים סינתטיים: פוליאסטר, נילון. מבנה וקישור	אריגה סרגה אשפירה צבעה ודפוס.	מפעל "אופיס טקסטיל" באוזור לצביעת בדים ואהשפעה מפעל "yieldit" ב מגדל העמק	

זה להכנת פופקורן בסיר רgel ולא במקשיים המיחדים).

• הצבע משתנה.

• הקליפה החליפה מקום ועכשו נמצאת בתוך הגרעין התפות.

• החומר הפר מקשה לך.

משמעותם נוספים:

• דרוש חום.

• הגרעינים מקבלים אנרגיה קינטית.

• לעיתים יש צורך בשימוש בשמן.

• משקל סגולית התחלתי גבוה.

• משקל סגולית סופי נמוך.

cut בונים מודל המסביר את התופעות שצפנו. אם כל התנאים מתאימים, יתכן שהגענו למודל נכון. רצוי לנוטה לחפש עובדות המפריכות מודל זה.

שלב ב - עבודה עם מקורות מידע

המשכנו בעזרת חומר מהאינטרנט על פופקורן, וזה הייתה הזדמנות ללמידה כיצד לקרוא ולנתה מאמרם. התלמידים הכינו עבודות על תפיה של גרעיני תירס והפגינו יצירתיות.

שלב ג - סיור במפעל "אסם" לייצור מבבה בחוון

ערכנו סיור במפעל "אסם" בחוון (ידידותי ביתר) התלמידים מקבלים מוגנות - כובעים ומדבקות).

טכнолог המזון של המפעל הסביר לתלמידים במפורט על חומרי הגלם, על תהליך הייצור ועל תקנים בתחום המזון. כמו כן הוא הפנה את תשומת לב התלמידים לנוקודות שונות בתהליך הייצור.

לאחר הסיור הוכנסנו לטיקום הסיור.

להלן כמה הרחבות לדוגמה:

חטפי תירס - תפיה ופיצוץ גרעיני תירס

שלב א - ניסוי במעבדה של פיצוץ גרעיני תירס - פופקורן (לפי הצעה של דליה עובדיה).

איך יכולים גרעיני הפופקורן להפוך לתרגיל מחשבתי? החשבתם פעם איך גרעינים כתומים וקשיים לעיטה הופכים אחורי חיים לمعدן פריך ולבן?

בונים מודל המסביר את התופעה על-פי השלבים הבאים:

1. ראשית עורכים תצפיות. התצפיות הן על תהליך קבלת הפופקורן (במසיר מיוחד מיוחד לפופקורן, במיירוגל, בסיר משומן, על האש...).

2. אוספים את הידע מכל המקורים הבודדים וועשים הכללה של התופעות.

3. על סמך הכללות אלו מוצאים את החוקים המסבירים את כל התופעות.

4. מנחים היפותזה.

5. על סמך ההיפותזה מנבאים תופעות.

6. בוחנים את התופעות על-ידי תכנון ניסוי שיבחן את ההיפותזה.

7. מבצעים ניסוי לבדיקת ההיפותזה.

8. אם תוצאות הניסוי אין מתאימות להיפותזה, מחפשים היפותזה חדשה. אם הן מתאימות להיפותזה בונים מודל המסביר את התופעה.

התוצאות במהלך קבלת הפופקורן :

• הגדל משתנה (גדל).

• נשמעים רעשים בזמן התהליך.

• התהליך מהיר ופתאומי.

• חלק מהגרעינים אינם מתבקעים.

• יש ריח אופייני.

• הצורה משתנה.

• הטעם משתפר עם הוספהמלח וחמאה.

• מצטברות טיפות נוזל על המכסה (מתיחסים במקרה

7. כיצד מגע גז הבישול למתקנים אלה?
 8. כיצד מספקים את גז הבישול לבתים?
 דנו עם חברים לגבי סעיפים 6-8. אם יש הבדל בין התשובות - ממה הוא נובע?

שלב ב - הרחבה טכנולוגית
 בשלב זה דנו בהיבטים טכנולוגיים הקשורים לשימושים בגז, לדוגמה: חימום מים לרוחצה, מערכת להסקה ביתית, הפעלת מיבש כביסה. כמו כן התיחסנו לדריכי השינוי של הגז: צנרת תות קרקעית מקורה הגז לצרכן או אספקה של נוזל.

לצורך אחסנה והובלה מעבים את גז הבישול לנוזל.
 במכל הסגור נמצא הנוזל המעווה ומעליו גז.

כדי לשנות את מצב הצבירה ממצב גז למצב נוזלי, יש צורך לשנות את תנאי הטמפרטורה או את הלחץ של הגז. מבחינה טכנית וכלכליות פשוט יותר לשנות את תנאי הלחץ, ולכן נעשית אחסנת גז הבישול והובלתו בכלים סגורים תחת לחץ. הגז שיוצא מה מכל עבר דרך ססת לחץ ומוספק לצרכן בלחץ החדר.

הלחץ במכל יכול להגיע לפי 5 מהלחץ החיצוני, ולכן המכלים חייבים להיות עמידים לחץ זה.

מכל קילוגרם של נוזל של גז בישול, ג'פ"ם, מתקבלים 425 ליטר גז בתנאי החדר. הגז מתפשט לנפח הגודל פי 270 מנפח הנוזל. 1 סמ"ק של נוזל הופך ל-270 סמ"ק של גז.

שלב ג - היקרות עם התכונות הכימיות והפיזיקליות של הגז:

- מצב הצבירה הוא תערובת של פחמימנים, בעיקר פרופאן (C_3H_8) ובוטאן (C_4H_{10}).
- אלה תכונותיו:
 - מצב הצבירה של התערובת הוא גז בתנאים רגילים (טמפרטורת החדר ולפחות אטמוספרה).
 - טמפרטורת רתיחה $46^{\circ}C$ - בלחץ החדר.
 - חסר צבע וחסר ריח (מוסיפים לו חומר המKENה לו בישול?)

גז בישול - מכל גפ"ם (גז פחמימני מעובה)

שלב א - ניסוי מעבדה של הכרת מכל גז הבישול (הויזמה לעובדה נעשתה במכון ויצמן במחלקה להוראת מדעים בפרויקט מטמו"ן).

לפניכם מכל קטן של גז בישול. בצעו את הפעולות האלה:

1. קראו בעין את ההוראות הרשומות על המכל. רשמו במלילים שלכם מהי תכולת המכל.

2. טלטו בעדינות את המכל והקשיבו לccoli תנועת החומר שבו:

א. באיזה מצב צבירה נמצא החומר במכל?

ב. מדוע נשמר החומר במצב צבירה זה?

3. שקוו את המכל ובודקו מה רשום לגבי משקל החומר שבתוכו כשהמכל מלא.

מהו נובעים ההבדלים בין שני המספרים?

4. שימו לב לחומר שממנו עשויי המכל. מהו לפי דעתכם עשויי המכל ומדוע?

5. בהדלקת הגז חשוב קודם להדלק גפרור ורק אחר כך לפתח את בריח הגז. הסבירו מדוע.

בהתיחס לגז בישול בבית, בצעו פעולות אלה:

6. רשמו אילו מתקנים בביתכם מופעלים על ידי גז בישול?

זהות לחלוֹטִין, והפלא ופלא - שתי פניות אינן שוקלות כפול מפחית את!

חקר הפניות יכול את הפעולות האלה:

1. אילו משקאות נוהגים לאחסן בפחית?

2. מוהגים לשוק משקאות בבקבוקים או בפחית?

א. מה התרונות בשימוש בפחית לאחסן

משקאות?

ב. מה החסרונות בשימוש בפחית לאחסן

משקאות?

ג. אילו מוצבים עמיד להשתמש בפחית לאחסן

משקאות?

3. מדוע בכל אחת מהפחיות:

א. גובה הפנית.

ב. קוטר בסיס הפנית.

ג. משקל הפנית הריקת.

4. מלאו את הפניות במים והעבironו את המים למשורה.

א. מה נפח המים שמיילאו את הפנית?

ב. מה נפח האחסן של הפנית כפי שרשם

עליה?

ג. מדוע שונה נפח המים שבו בפחית מנפח האחסן שרשם עליה?

5. התבוננו בבסיס תחתון, בסיס עליון ובמעטפת של הפנית. כמו כן הייעזרו במוגנת. תארו את המבנה של כל חלק הפנית, ציינו מאייה חומר כל חלק בניו.

6. נסו לשנות את צורתו לוחות האלומיניום או הנחושת על ידי הפעלת לחץ (רייקוע).

7. בעזרת מסמר שרטו את חלק הפנית: החלק העליון, המעטפת והבסיס התחתון. הניחו את הפנית במים למשך יממה. מה קרה לפחות חלק השרטוט?

8. **הדגמת מורה.** לפחות ריקה מכניםים כ- 50 מיליליטר מים ומניחים אותה על פלטה חשמלית חמה. כשהמים בפחית רותחים למשר דקה, בעזרת מלוחים אוחזים בפחית והופכים אותה במהירות לתוך מכל גדול המכיל מים קרים. תארו מה קרה לפחות והסבירו את התופעה.

ריח חריף ודוחה המאפשר גילוי של דליות קטנות (יחסית).

• כל מרכיב גז הבישול כבדים מהօיר וبدلיפה צטברו במקומות נמוכים.

• **דליך.**

פרטים לגבי תגובת השרפפה של גז בישול:

השימוש הנפוץ ביותר של ג'ס הוא שרפפה להפקת אנרגיה. כדי למנוע היוצרות של גזים רעלים, יש לדאוג לכמות מספקת של חמצן מהօיר. האויר מכיל כ- 20% חמצן. החומרים שנוצרים בשרפפה הם אדים של מים ושל פחמן דו חמצני (CO_2). שימוש מחסור בחמצן עלול להיווצר פחמן חד חמצני (CO) שהוא גז בישול מאוד. כדי לשחרר בשלמות 1 קלוגרם של גז בישול דרושים לפחות 12000 ליטר של אויר (נפח חדר ממוצע הוא 56000 ליטר).

אפשר לשלב ביקור במרכז הדרכה של פז-גז.

מתקנת - פחת השתייה

שלב א - ניסוי על פחת השתייה (היוזמה לעובדה נעשתה במכון ויצמן במחלה להוראת מדעים בפרויקט מתכו"ן).

חומרים וכלים: פחת לשתייה קלה, פחת בירה, מאזניים, סרגל, מגנט, משורה, מים, לוח נחושת, ניר אלומיניום.

בתחילת הניסוי שוקלים פחת פלאה ואחר כך פחת אלומיניום בלי לידע על סוג המתכת, הפחות נראות

יצור פחיתת משקה (לפי הייצור במפעל "קניאל"
- צפונית לרעננה)

חומר הגלם:

- פלדה בעובי 0.23 מילימטר מצופה משני הצדדים בבדיל. הפלדה היא מסג של ברזל ופחמן - הפחמן מוסיף לפלדה חוזק וקושי.
- בידיל אינו עובר שיטור ומשמש כחומר סיכה בתהליכי המתייחה.
- אלומיניום.

תהליך העבודה:

- א. חיתוך דסלקיות
- ב. כבישה

הכבישה היא תהליך של לחיצה ודחיסת הגורמת למתייחה ורידוד של המתכת. גוף מתכת בקוטר זהה לקוטר הפנימי של הפחיתת נלחץ בכוח על מעגל הפלדה והפלדה זורמת סביבו. לאחר הכבישה עובי המעטפת בפחיתת הפלדה הוא 0.09 מילימטר והתחתית נשארת בעובי המקורי. המעטפת יכולה להיות דקה כי יש עליה עומס קטן יותר מאשר על התחתית.

התחתית קעורה כי כך היא עמידה יותר ללחץ. דוגמה לעמידות בלחש בغال צורה קעורה אפשר לבדוק בהפעלת לחץ על ביצה. אם לווחדים על ביצה באזוריים הקעורים, הביצה לא נשברת.

הסביר תוצאות הניסוי: אדי המים דחפו את האויר מהפחיתת. כשפחתת המלאה באדי מים מוכנסת למים קרים, הקירור הפתאומי גורם לאדי המים שבתוכה הפחתת להידחס, ואז נוצרת ריקנות בפחיתת. מלחץ לפחות שורר לחץ אטמוספרי שלוחץ על הדפנות. הלחץ החיצוני גדול מהלחץ הפנימי ואין המתכת עומדת בלחש זה. בגלל שבפחיתת שרר לחץ נמוך מהלחץ החיצוני, נכנסו לפחות מים, אך קצב כניסה המים היה איטי מדי וכן הפחתת נמוכה.

6. לתוך מכל מלא מים הכנסו פחיתת משקה קולה דיאטטי. שימו לב מה קורה לפחתית.
חזרו על הניסוי עם פחיתת משקה קולה רגיל. שימו לב מה קורה.

במה שונתה התנהגות הפחתת שמכילה משקה רגיל מהתנהגות הפחתת עם המשקה הדיאטטי? הסבירו את התופעה.

10. הציעו דרך למחזר פחיתות וציינו אלו מטרות יש למחזר.

שלב ב - דיוון כתתי

1. יתרונות וחסרונות לשימוש בפחיתות לאחסון שתיה.
2. הצעות לייצור ומיחזור.

שלב ג - הרצאת המורה בשילוב הדגימות - תיאור דרך יצור הפחתית לפי מפעל "קניאל".

תכונות הפחתית:

- מוצר אופנתי.
- זול.
- ניתנת למיחזור.
- אטומה - לא רואים את התכלולה.
- לא שבירה - נוחה לשימוש בחוץ הים ובאזורים המוגנים.
- נוחה לאחסון - אפשר לאזור הרבה פחיתות באזירה דחוסה.
- בעלת שטח מעטפת רחב ואחד - נוח לפרסום על האזירה.

ממלאים את הפחית במשקה חם שעובר פסטור ב- 59 מעלות צלזיוס.

ג. סגירת הפחית

נעשית סגירה כפולה בכיבישה.

מקררים את הפחיות ואורחים אותן לשוויון.

שלב ד - חיפוש מידע באינטרנט על דרכי מחזר פניות בעולם.

שלב ה - הרחבת

כיצד ניתן ליעל את הפחית? עבודות חקר של תלמידים. יצור פניות עם מגנון קירור עצמי.

עבודות נוספות לגבי פניות שתיה:

- בארה"ב מייצרות פניות המשקה מאלומיניום, באירופה % 60 מהפחיות מייצרות מפלדה ו- 40% מאלומיניום. הפלדה קשה יותר ומעניקה יציבות רבה לפניות בזמן המילוי, ואילו האלומיניום קל. מכיוון ששתי המתכוות מתאימות, השיקול העיקרי הוא מחיר חומר הגלם ומשקל התוצר הסופי.
- לחץ בתוך הפניות גבוהה מהלחץ החיצוני, כדי למנוע מעיפה של הפניות.

• משקאות מוגדים - מכילים חומן דו חמצני שאינו נמס בקלות במים ולכן ממלא את חלל הפניות ויציר לחץ פנימי.

• מיצים - מכניםים לפניות חנקן נזלי שמתאדה ויוצר לחץ פנימי בפחית. החנקן מחליף את האויר, כדי שלא יהיה בפחית חמצן שעלול להגיב עם מרכיבי המיצ.

• מחזר - שאריות המתכוות ומוצרים פגומים נדחסים ומשוקרים למפעלי הפלדה כך גם מונעים זיהום סביבתי מההשאריות וגם מקבלים תשולם. מכיוון שאלומיניום היא מתכת יקרה, יש תמרץ רב יותר למחזרה. פלהה קל למחזר כי ניתן לאספה באתר הפסולת על ידי מגנטים. פניות פלהה מתכויה במשר מספר שנים באתר הפסולת.

ג. חיתוך
לאחר המתיחה השוליים של הכלים אינם אחידים ולכן חותכים אותם בגובה אחד.

ד. ציפוי והדפסה

ציפוי פנימי - ציפוי אקרילי בהתחלה, יבש וציפוי נוסף (מקדם בטחון לציפוי טוב).

מטרות הציפוי הפנימי:
1. להגנת המתכות מפני המשקה.
2. להגנת המשקה מפני המתכות.
ציפוי חיצוני - ציפוי בסיסי לבן של צבע פלסטי.

צביעה בהדפסה

ציפוי תלת שכבות ומיוחד לתחתית לעמודות בשחיקה במצב שבו הפניות נסעת בסרט נע למילוי המשקה.

מטרות הצייפוי החיצוני:
1. הגנה על הקופסה מפני תנאי הסביבה; שלא תחוליד בגלל הלחות ושלא תיפגם מפגיעות מכניות.
2. עיצוב ועיטור.

ה. עיבוד צוואר הפחית

עיבוד מיוחד, כדי שאפשר יהיה לסגור היטב לאחר המילוי המשקה.

הצרת המבנה לקבלת מכסה שקווטרו קטן מוקוטר הפחית.

ו. יצור המכסה

המכסה עשוי אלומיניום מצופה: ציפוי מיוחד לציד הפנימי של הפניות וציפוי שונה לחלק החיצוני של הפניות. המכסה עשוי מאלומיניום כי היא מתכת רכה המאפשרת פתיחה קלה. על המכסה מורכב פטנט אלומיניום לפתיחה קלה.

אליה שלבי הייצור של המכסה:

- חיתוך וככישאה.
- ערגול (כיפוף שלבים).
- מזריקים להיקף חומר אטימה (גומי סינטטי) שיצמיד את הקופסה למכסה.
- כבישה של הפותחים ושידוכים למכסה.

הקבוצה זכתה במקום השני בתחרות בתחום עבוחות בטכנולוגיה מוכנית שנערכה במכון דיזנסון.

בהתאם לנושא העבודה ביקרנו במעצה לישראל ופה וקימנו יום סדנאות בנושא האלקטולוגיה.

שמענו הרצאה בכיתה על מחזור וסילוק פסולת מטעם המשרד לאיכות הסביבה.

כמו כן שמענו הרצאה על תכנון משחקים מפי נציגת "חברת קודקוד".

מכיוון שבכיתה בוצעו 15 פרויקטים בנושאים שונים כמו קוסטיקה, חיסכון במים, שיפור אריזות מזון, משחקים על מצעים למיטות ילדים ועוד, הרי שהערך המוסף של העבודות תרם לתלמידי הכיתה, והם רכשו כישורי עבודה יידע בתחום דעת שונים.

• פחיתת שתיה לבירה שוקה לראשונה בשנת 1935 במבנה של קופסת שימושים. בשנת 1958 נכנסה לשוק בשוק השטיה האמריקאי.

בכיתה י"א ובכיתה י"ב המשכנו בהעשרה, אולם הtàמ��נו בתחום הדעת שהתאמו לנושאי הפרויקטטים המורחבים, שאوتם בחרו התלמידים וביצעו בקבוצות.

אחת הקבוצות בנתה משחק חברותי בתחום איכות הסביבה. המשחק הוא משחק לוח עם פעוללים אלקטרוניים,CRTISI טריוויה ויגנות פרחים, והמנצח במסpiel מקבל בקובוק פלאים שאת תכולתו הוא שופר לנهر מזוהם (תמיסה בסיסית עם פנול פתליאן). קר מי הנהר נעשים שחוקים (כמובן -מי הפלאים, חומצאים).

פרס על שם דרי' וורה מנדרל ז"ל למורה מצטיין לכימיה מבית ספר תיכון

בשנה שעברה יסודה משפחת מנדרל פרס למורה מצטיין בכימיה על שמה של אימנו דרי' וורה מנדרל ז"ל. באמצעות הפרס ברצוננו להונצח את זכרה של וורה, שהייתה שנים רבות מורה לכימיה בתיכון תיכון מוזון, מושך ווחרת במחלקה להוראת מדעים שבמכוון וצמן למדע, ותרמה רבות להפתוחות מקצוע הכימיה בקרב מורים ותלמידים אחד.

בשנה האחרונה נבחורהגב' דבורה קצבץ', מבית הספר התיכון האזרחי בגדרה וחוקרת במחלקה להוראת המדעים במכון יצמן למדע לקבל את הפרס בפעם הראשונה.

אנו פונים לציבור המורים ואנשי החינוך להמליץ על מועמדים מתאימים לפרס לשנה הבאה. מועמדים חייבים להיות מורים פעילים לכימיה בבית ספר תיכון (לפחות בחצ'י משרה בחטיבת העליונה).

הגשת מועמדות לפרס על שם וורה מנדרל ז"ל תכלול:

1. קורות חיים מפורטים בדגש על תרומות המועמד לקידום מקצוע הכימיה.

2. שני מכתבי המלצה לפחות, של עמיתים למקצוע או מנהל בית הספר או כל אדם אחר העוסק בהוראת הכימיה, ומפרטם את יכולותיו של המועמד והישגיו בהוראת מקצוע הכימיה.

3. כל מסמך נוספים שיכול להעיד על מציאות ותרומה ייחודית בהוראת מקצוע הכימיה.

4. מספר מליצים נוספים (וכתובותם) שניתן לפניהם אליהם.

המלצות למועמדים לפרס יש להעביר לפروف' דני מנדרל, המחלקה לכימיה אי-אורגנית ואנליטית, האוניברסיטה העברית ירושלים 91904 (דוא"ל: mandler@vms.huji.ac.il)

המועד האחרון להגשת מועמדים הוא ט"ז חשוון תשס"ה, 31.10.2004.

חלוקת הפרס תעשה ביום העיון השנתי למורי הכימיה שיתקיים בחונכה שנת תשס"ה.